

BETÆNKNING

Afgivet af Fiskeri-, Fangst- og Landsbrugsudvalget

vedrørende

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut til at arbejde for forlængelse af forårsfangsten af polarlomvier til medio maj, gældende fra 2014, i området Kangaatsiaq til Qaanaaq, så der kan blive tilpasning, da den nuværende periode fra 1. september til 29. februar ikke kan følges grundet havisen om vinteren.

(Medlemmer af Inatsisartut Siverth K. Heilmann og Gerhardt Petersen, ATASSUT)

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut, Nikolaj Jeremiassen, Siumut, formand
Medlem af Inatsisartut Karl-Kristian Kruse, Siumut, næstformand
Medlem af Inatsisartut Finn Karlsen, Siumut
Medlem af Inatsisartut Lars P. Mathæussen, Siumut
Medlem af Inatsisartut Hans Enoksen, Siumut
Medlem af Inatsisartut Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit
Medlem af Inatsisartut Ane Hansen, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen den 15. oktober under EM2013 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Forslagsstillerne begrundet deres forslag med at muligheden for jagt på polarlomvier i området Kangaatsiaq til Qaanaaq vanskeliggøres af vinterhavisen, og at naturen på den måde allerede selv regulerer jagtmulighederne. Jagtsæsonen udløber netop som isen bryder op, og fuglene bliver flest.

Forslagsstillerne mener, at der kan gives mulighed for jagt af polarlomvier, der om foråret er på rejse mod nord, uden at det vil påvirke bestanden. Forslagsstillerne henviser her til udsagn fra fangerne i Upernavik-området/ området nord fra Upernavik, som anfører, at der er utrolig

mange polarlomvier – samt andre fuglearter – som kan jages uden at det vil ændre ved fuglebestanden.

Forslagsstillerne foreslår herefter, at erhvervs- og fritidsfangerne f.eks. kunne få tilladelse til at fange hhv. 10 og 5 polarlomvier om dagen frem til midten af maj. Forslagsstillerne henstiller desuden til, at Inatsisartut og Naalakkersuisut tager initiativ til en ny evaluering af fangsten af andre fugle, f.eks. edderfugle.

Forslagets 1. behandling i Inatsisartut

Under førstebehandlingen blev der af ordførerne bl.a. fremført følgende:

SIUMUT støttede beslutningsforslaget, idet landets ressourcer bør komme alle i samfundet til gode, og idet forslaget vil bidrage til at sikre ernæring på traditionel vis. Siumut ser ingen hindring i at forlænge jagperioden fra 1. september til 15. maj i området fra Qeqqata Kommunes nordlige grænse til den nordlige grænse af Qaanaaqs forvaltningsområde. Siumut støttede ligeledes muligheden for jagt på polarlomvier i Østgrønland.

Siumut anbefaler, at der gives tilladelse til at forlænge jagten på edderfugle fra Kap Farvel til den nordlige grænse af Qaanaaq samt på Østkysten indtil udgangen af maj. Siumut opfordrede samtidig til en undersøgelse af muligheden for at genindføre indsamling af æg fra havterne. Siumut opfordrede endvidere til, at der gennemføres en undersøgelse af forholdene omkring de dyr (f.eks. sølvmåger, gråmåger, ørne, falke, vandrefalke og ræve), som er til skade for fuglenes reder og afkom, således at påstanden om, at nedgangen i bestanden skyldes indsamling af æg og ulovlig jagt kan blive afkræftet.

Siumut udtrykte ønske om, at Naalakkersuisut ved FM2014 fremlægger forslag til ændring af Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 8 af 2. marts 2009 om beskyttelse og fangst af fugle, og at brugerne og deres organisationer inddrages i processen med at udarbejde ændringsforslaget.

INUIT ATAQTIGIIT bemærkede, at beslutningsforslaget bliver fremlagt på et tidspunkt, hvor Grønlands Naturinstitut anbefaler en totalfredning af polarlomvien i foreløbig 10 år. Inuit Ataqatigiit lagde vægt på muligheden for at spise friske jagtdyr – herunder også lomvier – som en del af Grønlands kultur og tradition. Inuit Ataqatigiit noterede, at Grønlands Naturinstitut beskrev lomviesituationen som meget alvorlig, og at 13 ud af 19 lomviekolonier er i tilbagegang. En opstramning af fuglebekendtgørelsen tilbage i 2001 havde angiveligt ikke haft den ønskede effekt. På den baggrund opfordrede Inuit Ataqatigiit til, at der i samarbejde med berørte parter udarbejdes en strategi til bekæmpelse af tilbagegangen i lomviebestanden. Inuit Ataqatigiit appellerede samtidig til fritidsjægerne, organisationerne og foreningerne om at være med til at finde frem til gode adfærdsregler ud fra deres egne observationer.

ATASSUT understregede, at udnyttelsen af de levende ressourcer bør foregå på en bæredygtig måde, men at borgerne samtidig bør sikres mulighed for at gå på jagt. Beslutningsforslaget har til hensigt at tilpasse jagtsæsonen til lokale forhold, således at der bl.a. bliver taget hensyn til vinterhavisen. Tallene fra Grønlands Naturinstitut er ikke opmuntrende, men det kan undre, at det store fald i bestanden overvejende begrundes med henvisning til ulovlig jagt og overfangst. En anden forklaring kunne være ændrede klimaforhold, herunder manglende islægning på havet; foruden de mange fugle, som omkommer, fordi de i mørke rammer ind i de mange skibe med tændte projektører. Atassut fandt, at der snarest bør gennemføres en vidensindsamling blandt fangerne med henblik på at sammenligne og revurdere den information og de tal, som Grønlands Naturinstitut har fremlagt.

DEMOKRATERNE indstillede beslutningsforslaget til forkastelse med henvisning til anbefalingen fra Grønlands Naturinstitut (jf. bilag 1). Demokraterne anså det for sandsynligt, at lomviebestanden vil fortsætte med at falde, hvis der ikke indføres yderligere begrænsninger i fangsten. Demokraterne stillede sig ikke afvisende over for, at der gennemføres yderligere undersøgelser af bestanden, men fandt, at Inatsisartut som udgangspunkt burde følge forsigtighedsprincippet og forkaste beslutningsforslaget.

Medlemmet af NAALAKKERSUISUT for Fiskeri, Fangst og Landbrug henviste i sit svarnotat til den seneste biologiske rådgivning fra Grønlands Naturinstitut (jf. bilag 1). Grønlands Naturinstitut anbefaler heri, at lomvien enten totalfredes i foreløbig 10 år eller at der gennemføres en yderligere reduktion af efterårs- og vinterjagten. Antallet af ynglende lomvier er således stadig i tilbagegang i størstedelen af Grønland, hvorfor Naalakkersuisut også anskuer situationen med stor alvor. Naalakkersuisut støtter derfor ikke beslutningsforslaget. Naalakkersuisut agter i det kommende år at etablere en fuglearbejdsgruppe med det formål at revidere fuglebekendtgørelsen fra 2009, hvor også fritids- og erhvervsfangerne vil få mulighed for at levere hørings svar via de lokale TPAPP og KNAPP. Naalakkersuisut arbejder dog allerede nu på at løse den alvorlige situation for lomvien.

Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget har til brug for udvalgets behandling af beslutningsforslaget gennemført møder med KNAPK, Fritidsjægerforeningen (TPAK) og Grønlands Naturinstitut, og skal derudover henvises til ordførerindlæggene under 1. behandlingen.

KNAPK stillede i sin redegørelse over for udvalget (jf. bilag 2) spørgsmålstejn ved anbefalingen fra Grønlands Naturinstitut (jf. bilag 1), idet anbefalingen ifølge KNAPK var baseret på en mangelfuld undersøgelse af lomviebestanden. Lomvien er en trækfugl, som i sin søgen efter føde bl.a. forfølger de varme områder, og som om foråret – når isen er i opbrud – i stort tal trækker mod nord. Grønlands Naturinstitut forholdt sig i følge KNAPK overvejende til fuglefjeldsområderne, hvorfor biologerne fejlagtigt konkluderede, at bestanden er truet. Der er

fortsat mange fugle. Grønlands Naturinstitut har således selv påpeget en fremgang i bestanden i Qaanaaq-området, ligesom fangerne rundt om i Grønland løbende observerer lomvier. KNAPK er enig i at udnyttelsen af de levende ressourcer bør være bæredygtig, og forholdt sig som udgangspunkt åben over for eventuelle reguleringstiltag – f.eks. ift. fritidsjægerne – men fandt, at en totalfredning vil være for vidtgående. KNAPK tog her afstand fra påstanden om, at fangerne drev ulovlig jagt og ægsamling, og henviste i stedet til naturens egen fødekæde, hvor bl.a. måger, ræve og isbjørne plyndrer lomviedererne for æg. Grønlands Naturinstitut bør samtidig overveje andre forstyrrende elementer såsom forekomsten af helikoptere, turister og større eller mindre lystbåde tæt på fuglenes opholds- og yngleområde.

TPAK stillede ligeledes spørgsmålstegn ved anbefalingen fra Grønlands Naturinstitut, og fremførte herunder overvejende samme argumentation som KNAPK. TPAK kunne ikke acceptere en totalfredning af bestanden, men foreslog i stedet at regulere jagttiden, således at efterårs- og vinterjagten begrænses til tre måneder (november-januar). TPAK mente, at have observeret en fremgang i bestanden for lomviekolonien ved Maniitsoq.

GRØNLANDS NATURINSTITUT betegnede bestandsudviklingen i størstedelen af de grønlandske lomviekolonier som enten kritisk eller meget kritisk (jf. bilag 1/bilag 3). Inden for de seneste 6-13 år har lomviebestandene ved hhv. Disko Bugt, det sydlige Upernavik, Sydgrønland og ved Ittoqqortoormiit oplevet en reduktion på 33-71 pct. Fire lomviekolonier er helt forsvundet fra Upernavik-området. Lomviebestanden er fortsat med at falde, på trods af den markante nedgang i lomviefangsten, som indtraf efter ændringen af fuglebekendtgørelsen i 2001. Forklaringen er ikke entydig, men menes bl.a. at hænge sammen med ulovlig jagt, ægsamling og anden forstyrrelse – herunder trafikforhold, bl.a. sejlruiter – om foråret og i yngletiden. Fysiske forandringer forårsaget af klimaudviklingen må ligeledes tages i betragtning, idet det bl.a. har medført et ændret og sandsynligvis utilstrækkeligt fødegrundlag i fuglenes overvintringsområde. Grønlands Naturinstitut anbefalede på den baggrund en midlertidig totalfredning af lomvien eller – som en anden mulighed – at forkorte vinterjagten til én måned (15. oktober-15. november) sydover fra Disko Bugt, kombineret med et forbud mod forårsjagt ved Ittoqqortoormiit og tiltag til at forhindre ulovlig fangst.

Udvalget noterer, at der siden forslagetets fremkomst har været stor debat om emnet i såvel den lokale som udenlandske presse. Udvalget skal i den sammenhæng bemærke, at beslutningsforslaget er fremsat inden Grønlands Naturinstitut fremkom med sin anbefaling. Udvalget finder dog grund til at understrege, at jagten på polarlomvier – og øvrige jagtbare fuglearter – bør foregå på et bæredygtigt grundlag.

Udvalget finder, at der på baggrund af de forskellige synspunkter som hhv. fangerne og Grønlands Naturinstitut har gjort gældende, bør foretages yderligere undersøgelser inden, der tages endelig stilling til den fremtidige jagttid på polarlomvier.

Naalakkersuisut har i sit svarnotat anført, at der i 2014 vil blive etableret en fuglearbejdsgruppe med henblik på at revidere den eksisterende fuglebekendtgørelse, og at oplysninger fra såvel erhvervs- som fritidsfangerne vil blive inddraget i revideringsprocessen.

Udvalget finder det vigtigt, at alle relevante parter bliver hørt i forbindelse med revideringsprocessen, og at der ved gennemgangen af den eksisterende bekendtgørelse og fastlæggelsen af jagttider bliver taget hensyn til særlige lokale forhold – herunder vinterhavis – som eventuelt kan begrænse jagtmulighederne rundt om i landet. Udvalget finder det endvidere vigtigt, at Naalakkersuisut ved revideringen af fuglbekendtgørelsen forholder sig til alle jagtbare fuglearter, samt hvornår de kan jages i samtlige områder. I arbejdet bør endvidere inddrages erfaring og viden fra udlandet, herunder Canada.

Udvalgets indstilling

Et **enigt udvalg indstiller** med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse **beslutningsforslaget til forkastelse**.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Nikolaj Jeremiassen,

Formand

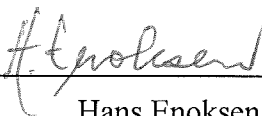
Karl-Kristian Kruse,
Næstformand

Finn Karlsen

Lars P. Mathæussen

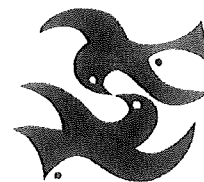
Hans Enoksen

Aqqaluaq B. Egede

Ane Hansen

Outi Tervo
AC Fuldmægtig
Afd. for Fangst, Jagt og Landbrug
3900 Nuuk

Nuuk den 1. oktober 2013

Rådgivning om lomvier, september 2013

Efter aftale med Afdeling for Fangst, Jagt og Landbrug, fremsender Pinngortitaleriffiks/Grønlands Naturinstitut her status og rådgivning for lomvien i Grønland, anno 2013.

A1) Status i yngleområderne

Bestandsudviklingen i størstedelen af de grønlandske lomviekolonier er kritisk og flere steder endda meget kritisk. Siden starten af 1990'erne (Kampp et al. 1994) er ynglebestanden i Grønland reduceret med sammenlagt 15 %, og fem kolonier er helt forsvundet. I alt 12 kolonier ud af de resterende 19 kolonier er i tilbagegang, jf. omstående tabel. Hvis den tilsyneladende sunde ynglebestand i Qaanaaq holdes ude af regnestykket, kan den samlede nedgang for resten af Grønland opgøres til 35-40 % i samme periode.

Til trods for en betydelig opstramning af fuglebekendtgørelsen tilbage i 2001, som også resulterede i en betydelig fangstreduktion, må det konstateres, at opstramningen ikke har haft den ønskede effekt for de grønlandske ynglebestande.

Særlig kritisk står det til i Disko Bugt, sydlige Upernavik, i Sydgrønland samt ved Ittoqqortoormiit, hvor bestandene er reduceret med 33-71 %, alene de seneste 6-13 år. Dertil kommer at fire lomviekolonier helt er forsvundet fra Upernavik-området i samme periode, og at Innaq-kolonien i Disko Bugt er den eneste tilbageværende koloni på strækningen mellem Maniitsoq og Upernavik. Det står ikke fuldstændigt klart, hvorfor disse kolonier klarer sig så dårligt, men en række forhold peger på, at ulovlig jagt, ægsamling og anden forstyrrelse om foråret og i yngletiden er meget kritisk for bestandsudviklingen her (Merkel et al. 1999, Mosbech et al. 2009). Ifølge den seneste fangststatistik blev der i årene 2007-2012 gennemsnitligt skudt 1480 fugle om året i fredningsperioden i Vestgrønland (syd for Qaanaaq). Det lyder måske ikke af meget, men beregninger viser, at eksempelvis kolonien i Disko Bugt i 2006 højst tålte en årlig fangst i størrelsesordenen 20 individer, hvis bestanden skulle have mulighed for at vokse (Mosbech et al. 2009). Nyere beregninger viser, at bestanden i dag kun tåler en fangst på ca. 10 fugle om året. GN må således fremhæve, at situation er alvorlig. Lomviebestandene i de fire nævnte områder er i fare for udryddelse indenfor en kort årrække, og GN vurderer derfor, at yderligere tiltag er påkrævet, jf. afsnit B1.

Der henvises i øvrigt til et tidligere notat om lomvien af 23. april 2012, hvor GN gjorde opmærksom på situationen omkring lomvien i Grønland.

REGION	Antal kolonier	Antal fugle	Andel af GL-bestand	Ændring siden ca. 1990	Årlig vækstrate
Nordvest					
Qaanaaq	5	308.000	68%	+8%	0,4%
Upernavik N	2	115.000	25%	-28%	-1,4%
Upernavik S	2	3.000	1%	-74%	-5,9%
Midtvest					
Disko Bay	1	1.700	<1%	-62%	-3,6%
Sydvest					
Maniitsoq	4	14.300	3%	-38%	-2,2%
Nuuk	1	1.200	<1%	+8%	0,0%
Paamiut	1	800	<1%	-65%	-4,5%
Qaqortoq	1	2.700	1%	-65%	-4,2%
Øst					
Ittoqqortoormiit	2	6.500	1%	-62%	-6,3%
Total	19	453.200	100%	-15%	

Oversigt over den samlede ynglebestand af polarlomvier i Grønland (antal fugle, ikke ynglepar), som er optalt i løbet af perioden 2006-11, samt bestandsændringer siden ca. 1990 (Kampp et al. 1994). Bemærk, at der kun findes to komplette optællinger for kolonierne i Qaanaaq, så den viste bestandsudvikling skal tages med et vist forbehold (Merkel et al. 2007).

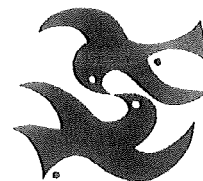
A2) Status i overvintringsområdet i Sydvestgrønland

GN har hidtil vurderet, at efterårs- og vinterfangsten i Sydvestgrønland var bæredygtig, efter at fangsten blev reduceret betydeligt fra og med 2002. Denne fangst involverer en høj andel af ungfugle og bestande fra flere lande (Island, Norge/Svalbard, Rusland, Canada og Grønland). Helt nye norske undersøgelser sår imidlertid tvivl om denne antagelse. Disse undersøgelser vedrører ynglebestanden på Svalbard, hvor man har konstateret betydelige nedgange gennem det seneste årti, og man mener at kunne sandsynliggøre, at disse nedgange relaterer til forhold i fuglenes overvintringsområde – som i dette tilfælde helt eller delvist omfatter Sydvestgrønland (Descamps et al. 2013).

Den norske undersøgelse sandsynliggør en sammenhæng mellem nedgangene på Svalbard og ændringer i de oceanografiske forhold i Nordatlanten, mere specifikt den såkaldte "subpolare strømhvirvel" ("subpolar gyre"), som er et cirkulært strømningsmønster af relativt koldt vand i centrale dele af Nordatlanten. Denne cirkulation har siden midten af 1990'erne været svækket betydeligt, hvilket har medført stigning i havtemperaturen og ændringer i havets saltholdighed i store dele af Nordatlanten, inklusiv Sydvestgrønland (Hátun et al. 2005, Hatun et al. 2009). Hypotesen er, at de fysiske ændringer i havmiljøet har medført ændringer i de marine fødekæder, således at havfuglene nu oplever et ændret og muligvis utilstrækkeligt fødegrundlag (Descamps et al. 2013). Hypotesen understøttes af en tidligere cirkumpolar analyse, som viste, at både alm. lomvie og polarlomvie er følsomme over for hastige udsving i havtemperaturen (Irons et al. 2008). Desuden har økosystemændringer, relateret til den svækkede subpolare strømhvirvel, allerede vist sig gældende i østligere dele af Nordatlanten, herunder Skotland, Færøerne og Island, hvor et utilstrækkeligt fødegrundlag i yngleperioden har resulteret i en årrække med fejlslagne yngleforsøg (Ekker 2008).

Såfremt mistanken om et utilstrækkeligt fødegrundlag i Sydvestgrønland er begrundet, har det sandsynligvis allerede påvirket de grønlandske ynglebestande. Mest påvirket vil antageligt være de bestande, som både yngler og overvintrer i Sydvestgrønland, så som ynglebestanden på Kitsissut Avallit i Sydgrønland (Linnebjerg 2012). Det må samtidig forventes, at fugle, som overvintrer i den sydlige del af overvintringsområdet, er mere udsat end dem, som overvintrer i den nordlige del, idet førstnævnte område ligger tættere på den subpolare strømhvirvel. Fordelingen af fugle i overvintringsområdet og deres oprindelse er ikke kendt i detaljer, men ringmærkningsdata (primært af ældre dato) indikerer dog, at andelen af grønlandske fugle er størst mod nord og gradvist aftagende mod syd og omvendt for de udenlandske fugle (Lyngs 2003).

En anden klimarelateret problemstilling for lomvien i Grønland vedrører isen og dens betydning for det marine økosystem. Denne klimavinkel er mindre relevant for Sydvestgrønland, men bør alligevel nævnes idet den fremover kan blive vigtig i de nordlige yngleområder. Her kan isens tilstedeværelse og de kaskader af biologisk produktion, som fremkommer ved dens opbrud om foråret, sandsynligvis forklare, hvorfor alle de største lomviekolonier findes i Nordvestgrønland og ikke længere sydpå (Laidre et al. 2008). En mindre isudbredelse og en større uforudsigelighed i dens opbrud om foråret kan derfor udgøre en fremtidig trussel for lomviebestanden i Nordvestgrønland.

De nye oplysninger om forholdene i overvintringsområdet betyder, at der er grund til at udvise større forsigtighed med hensyn til udnyttelsen af lomvier om efteråret og om vinteren, og GN anbefaler derfor en betydelig reduktion af fangsten, jf. afsnit B2.

B1) Anbefalinger om forårsfangst

Ifølge den gældende fuglebekendtgørelse fra 2009 er forårsfangst på lomvie kun tilladt i Ittoqqortoormiit og Qaanaaq, henholdsvis 1. marts – 31. maj og 1. marts – 15. juni.

GN anbefaler, at forårsjagten ved Ittoqqortoormiit forbydes fremover, da denne fangst langt fra er bæredygtig, jf. afsnit A1. Forårsfangsten i Qaanaaq kan ud fra et bæredygtighedsprincip umiddelbart godt forsvares, idet bestanden her synes at være stabil eller svagt voksende. Dette beror dog på et yderst minimalt datagrundlag (to optællinger), så ud fra et forsigtighedsprincip vil det være tilrådeligt at afvente yderligere data, inden der dispenseres yderligere i Qaanaaq-området.

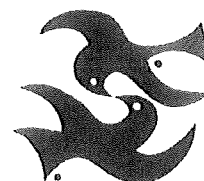
GN anbefaler desuden, at der iværksættes tiltag, som sikrer, at al ulovlig fangst i den eksisterende fredningsperiode stoppes. I Vestgrønland syd for Qaanaaq-området gælder det (ud fra de nugældende regler) perioden 1. marts – 31. august. For de mest kritisk berørte områder er det afgørende, at det sker meget hurtigt.

B2) Anbefalinger om efterårs- og vinterfangst

Med baggrund i de nye oplysninger om en klimatisk komponent i Sydvestgrønland, som tilsyneladende påvirker fuglenes overlevelse, er der behov for en reduktion af efterårs- og vinterfangsten. Set i lyset af at fangsten i Vestgrønland allerede nu er mere end halveret siden 2002, og at denne reduktion ikke har været i stand til at modvirke bestandsnedgange hverken i Grønland eller på Svalbard, må GN anbefale en ganske betydelig reduktion af efterårs- og vinterfangsten.

En midlertidig totalfredning af lomvien i Grønland vil sikre størst mulig gavnlige effekt på grønlandske såvel som udenlandske bestande og vil være i tråd med forsigtighedsprincippet. De berørte bestande på Svalbard er som nævnt reduceret ganske betydeligt, og polarlomvien blev af samme grund rødlistet i Norge i 2010. Desuden er det muligt, at der er en tilsvarende relation mellem forholdene i Sydvestgrønland og islandske ynglebestande, som også er reduceret i samme periode (Ekker 2008).

Som nævnt i afsnit C mener GN desuden, at en totalfredning vil kunne afhjælpe problemet med ulovlig fangst om foråret og i yngleperioden (ægsamling og jagt). GN mener, at dette forhold bør veje tungt, idet ulovlig fangst vurderes som en yderst kritisk faktor i nogle af de grønlandske kolonier (fx Mosbech et al. 2009).

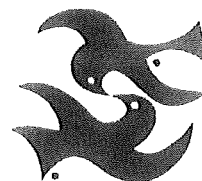
Det kan på forhånd ikke afgøres, hvor længe en midlertidig totalfredning skal vare. Det afhænger af, hvilket mål man ønsker at nå, og i hvor høj grad andre bestandsregulerede faktorer (andre end fangst) påvirker bestanden i fredningsperioden, så som klimarelaterede økosystemændringer. Lomviens forholdsvis lange generationstid gør, at man tidligst kan håbe at se en begyndende effekt efter ca. fem år, men mere realistisk er nok snarere 10 år. GN vil derfor anbefale, at en totalfredning i første omgang sættes til 10 år, hvorefter effekten og de fremtidige behov skal evalueres.

- Såfremt en totalfredning ikke kan prioriteres, vil GN anbefale, at efterårs- og vinterfangsten reduceres til kun at omfatte efterårsfangst, og vi foreslår perioden 15. oktober – 15. november; enslydende for alle dele af Vestgrønland hvor efterårsjagt er en reel mulighed (fra Disko Bugt og sydover). En kort efterårsfangst er at foretrække frem for en kort vinterfangst senere på året, idet puljen af ungfugle er størst tidligt på sæsonen (en del fugle vil dø af naturlige årsager hen over vinteren).

C) Ikke biologiske forhold

Særlige regionale forskelle i Grønland kan betyde, at en midlertidig totalfredning måske er den eneste realistiske løsning, fordi der er et akut behov for at stoppe al fangst (lovlig som ulovlig) om foråret og i yngleperioden og et behov for en betydelig reduktion af efterårs- og vinterfangsten. Disse regionale forskelle vedrører ikke kun biologiske forhold, men GN vurderer alligevel, at de bør nævnes i den aktuelle sammenhæng.

Baseret på dialog med fangere på flere lokaliteter er det GNs opfattelse, at forskelle i jagtmuligheder mellem nord og syd (yngleområder vs. overvintringsområder) er medvirkende til, at nogle fangere i de nordlige områder ikke føler incitament til at overholde de gældende regler. De mener, at fuglene alligevel skydes senere på året i Sydvestgrønland. At det ikke nødvendigvis forholder sig sådan (opblanding med udenlandske fugle m.m.) er et budskab, som er meget vanskeligt at formidle og noget, som GN oplever, at fangerne til stadighed forholder sig kritisk til. Det er også en udbredt opfattelse blandt fangere, at lomvierne blot er flyttet andre steder hen, og fangerne udpeger regelmæssigt mulige lokaliteter. GN og DCE har gennem årene imidlertid besøgt langt de fleste af disse lokaliteter – senest i 2013, hvor GN besøgte tre lokalt udpegede lokaliteter i Upernavik-området, og kunne konstatere, at ingen nye kolonier var opstået. Kun i ét tilfælde er der registreret en potentiel ny ynglelokalitet, nemlig ved Nuuk, hvor der i 2011 blev observeret knapt 400 ikke-ynglende fugle. Der findes samtidig ingen eksempler på, at tidligere uddøde grønlandske kolonier er blevet genbesat af lomvier på et senere tidspunkt. Til trods for dette synes det at være en almindelig opfattelse blandt fangere, at de synlige nedgange ikke afspejler reelle nedgange. Det er derfor GNs opfattelse, at situations alvor ikke er alment kendt eller accepteret i Grønland, hvilket klart indikerer et behov for mere information. Det er dog usikkert, om øget information om aktuelle regler og biologiske forhold vil virke tilstrækkeligt hurtigt i forhold til de mest kritisk berørte områder. Med henvisning til forsigtighedsprincippet, må GN derfor anbefale en totalfredning, jf. afsnit B2.

D) Planlagte eller anbefalede studier

GN har netop fået midler til at starte et ph.d.-projekt om årsagerne til bestandsnedgange i Grønland (Aili Labansen). Projektet vil primært fokusere på forholdene i yngleperioden, herunder forstyrrelser, jagt og ynglesucces. Ved at sammenligne kolonier i kraftig tilbagegang med kolonier, som tilsyneladende klarer sig godt, forventes det, at projektet kan bidrage til at indkredse biologiske årsagssammenhænge og kvantificere betydningen af menneskelige forstyrrelser.

Hvad angår mulighederne for at kvantificere effekten af efterårs- og vinterfangsten i Sydvestgrønland kompliceres forholdene af det faktum, at vinterbestanden er en opblanding af fugle fra en række forskellige yngleområder i Nordatlanten, herunder Canada, Grønland, Island, Svalbard og Rusland. Andelen af fugle i Sydvestgrønland fra de forskellige ynglebestande samt deres fordeling er usikker og gør det meget vanskeligt at afgøre, hvilken indflydelse jagt eller andre forhold i Sydvestgrønland har på de forskellige ynglebestande, inklusive den grønlandske. Et fælles arktisk forskningsprojekt (i CAFF-regi) forsøger netop nu at råde bod på disse usikkerheder ved hjælp af et koordineret sporingsprojekt. DCE og GN har sikret midler gennem Dancea til at koordinere projektet. Resultaterne fra dette projekt, samt fra ph.d.-studiet, vil dog først foreligge om ca. tre år.

GN vil forsøge at undersøge, om fangere eller fiskere gennem de seneste 10-15 år har observeret atypisk mange døde eller udmagrede lomvier om vinteren i Sydvestgrønland. Desuden vil GN undersøge muligheden for at foretage maveundersøgelser af et antal lomvier, som befinder sig i GNs fryser – fugle som blev indsamlet i 1996/97, 2003 og 2011. Sammen med tidligere maveundersøgelser fra slutningen af 80'erne (Falk & Durinck 1993) kan disse prøver muligvis belyse, om der er sket markante ændringer i fuglenes fødesammensætning gennem denne periode.

Det skal bemærkes, at GN ikke har mulighed for at gennemføre undersøgelser svarende til dem, der er foretaget på Svalbard (Descamps et al. 2013), idet optællingerne af de grønlandske lomviekolonier ikke er sket med tilstrækkelig stor hyppighed til at foretage lignende analyser.

E) Opsummering af anbefalinger

GN anbefaler, at

- lomvien totalfredes i Grønland i foreløbigt 10 år

alternativt at

- vinterjagten forkortes til perioden 15. oktober - 15. november fra Disko Bugt og sydover
- forårsjagt ved Ittoqqortoormiit forbydes
- al ulovlig fangst om foråret og i yngleperioden sikres stoppet.

Med venlig hilsen

Flemming Merkel, seniorforsker

Alli Lage Labansen, forsker

Referencer

- Descamps S, Strøm H, Steen H (2013). Decline of an arctic top predator: synchrony in colony size fluctuations, risk of extinction and the subpolar gyre. *Oecologia*: DOI 10.1007/s00442-00013-02701-00440.
- Ekker M (2008). Vest-Nordiske sjøfugler i et presset havmiljø (West-Nordic seabirds in a marine environment under pressure. In: Ekker M (ed). Nordic Council of Ministers, Copenhagen, p -.
- Falk K, Durinck J (1993). The winter diet of thick-billed murre, *Uria lomvia*, in western Greenland, 1988-1989. *Canadian Journal of Zoology* 71: 264-272.
- Hatun H, Payne MR, Beaugrand G, Reid PC, Sando AB, Drange H, Hansen B, Jacobsen JA, Bloch D (2009). Large bio-geographical shifts in the north-eastern Atlantic Ocean: From the subpolar gyre, via plankton, to blue whiting and pilot whales. *Progress in Oceanography* 80: 149-162.
- Hátun H, Sandø AB, Drange H, Hansen B, Valdimarsson H (2005). Influence of the Atlantic subpolar gyre on the thermohaline circulation. *Science* 309: 1841-1844.
- Irons DB, Anker-Nilssen T, Gaston AJ, Byrd GV, Falk K, Gilchrist HG, Hario M, Hjernquist M, Krasnov YV, Mosbech A, Olsen B, Petersen A, Reid JB, Robertson GJ, Strom H, Wohl KD (2008). Fluctuations in circumpolar seabird populations linked to climate oscillations. *Global Change Biology* 14: 1455-1463.
- Kampp K, Nettleship DN, Evans PGH (1994) Thick-billed Murre of Greenland: Status and prospects. In: Nettleship DN, Burger J, Gochfeld M (eds) Seabirds on Islands Birdlife Conservation Series No 1. Birdlife International, Cambridge, p. 133-154.
- Laidre KL, Heide-Jørgensen MP, Nyeland J, Mosbech A, Boertmann D (2008). Latitudinal gradients in sea ice and primary production determine Arctic seabird colony size in Greenland *Proceedings of the Royal Society of London Series B-Biological Sciences* 275: 2695-2702.
- Linnebjerg JF (2012). Foraging ecology of breeding seabirds in Greenland. Ph.D. Thesis, Department of Bioscience, Aarhus University
- Merkel FR, Frich AS, Hangaard P (1999). Polarlomvien i Disko Bugt og det sydlige Upernavik, 1998. Bestandsopgørelse og grundlag for fremtidig monitoring af lomviebestandene. Pinngortitaleriffik, Greenland Institute of Natural Resources. Nuuk. Technical Report No. 25, 88 pp.
- Merkel FR, Labansen A, Witting L (2007). Monitoring af lomvier og rider i Qaanaaq kommune, 2006. Greenland Institute of Natural Resources. Nuuk. Technical Report No. 69, p 1-82.
- Mosbech A, Merkel FR, Boertmann D, Falk K, Frederiksen M, Johansen K, Sonne C (2009). Thick-billed murre studies in Disko Bay (Ritenbenk) West Greenland. National Environmental Research Institute. Roskilde. NERI Technical Report No. 749, 64 pp.

Ilanngussaq 2

Bilag 2

Der står følgende i Pinngortitaleriffiks brev Fangstafdelingen i departementet.

Følgende 4 lomvieområder som er:
(der er sket en nedgang i 6-13 år på 33-71 %)

1. Det sydlige Upernavik-område
2. Diskobugten
3. Lomvieområderne i Sydgrønland
4. Lomvieområderne ved Ittoqqortoormiit

Begrundelserne er, at der i disse områder (er 4 lomvieområder, som er tomme, og at Innaq i Diskobugten er det eneste tilbageværende lomvieområde)

Grunden til at lomvierne er i nedgang siges at være flg.

1. Jagt i fredningsperioden
2. Ægsamling
3. Andre forstyrrelser – **disse er ikke specificeret**

Så vidt vi kan se er der sket et gæt, der er ikke nøjagtige begrundelser, om hvorfor forholdene er således.

- Ulovlige fangster 2007-2012 (iflg. fangstoplysningerne)
- Fangster i Sydgrønland 1480
- Højest tilladte fangster i Diskobugten er 20
- P.t. er de 10

Hvem er det der driver ulovlig fangst? Fangerne kan ikke beskyldes

Nedgangen af lomvier i Sydgrønland Pinngortitaleriffik beskylder, at skærpelse af lovgivning om fangst af lomvier ikke har gavnet.

- Det høje fangsttryk
- Manglende føde

Det er blevet erfaret **at lomvierne i Svalbard er i nedgang**. Beskyldningen er, at fangsterne er for mange, når de overvintret i Sydgrønland.

Den subpolare strømhvirvel

- Er blevet varmere
- Saliniteten er ændret (ca. 1990)
-

Det gættes

Fuglenes fødetilgang er blevet mindre (i 2008)

Endda i Sydgrønland, Færøerne, Island og Skotland er forholdene blevet sådan

Islægningen er reduceret

- At havisen er trukket nordover
- Fuglene er flyttet til det nordlige område
- Derfor siges det, at lomvierne i nordgrønland er blevet færre

Fangerne har nævnt følgende forhold

Den studerendes konklusioner i sine undersøgelser er blevet gjort gældende

- Det er højst utilfredsstillende, såfremt disse forhold bliver gjort gældende
- Vi støder på mange lomvier under vore rejser
- Lomvierne trækker for at finde føde – forfølger de varmere områder
- Om foråret når isen er i opbrud trækker mange lomvier nordpå – til steder hvor der ikke kommer biologer – vi vil kræve af biologerne, og vi inviterer dem, at se på disse områder om foråret sammen med os, hvis de vil se mange lomvier
- Kun fuglefjeldområder besøges
- Når lomvierne er væk, mener de, at lomvierne er ved at blive udryddet

Hvem skal reguleres ifm. lomviefangst

- Fritidsjægerne
- De som bliver fanget i drivgarnene i laksefiskeriet er overstået (dengang fangede færingerne mange lomvier)
- Hvem er det der samler æg (der er ufint at beskyldte fangerne) I forbindelse med Pinngortitaleriffiks beskyldninger om ægsamlere, har de bl.a. ikke nævnt fødekæden i naturen, som bør sig gældende, måger og andre rovdyr spiser og samler lomvieæg, og i sådanne tilfælde lægger lomvierne æg igen)

Andre forstyrrende elementer, som vi kan nævne

- Mange store og mindre lystfartøjer
- Helikoptere
- Turister

Opsummering af Pinngortitaleriffiks fremlagte oplysninger

- **Optællingen** lomviernes antal er 453.200
- Lomvieområder over hele landet er 19
- 5 områder er tomme
- I området Upernavik-Maniitsoq er der sket en nedgang på 33-71 %

De mest problematiske lomvieområder, som nævnes

- Upernavikområdet
- Diskobugten
- Sydgrønland
- Ittoqqortoormiitområdet

Lomvieområder, hvor der er sket en opgang

- Qaanaaq -
- Det er vi betænkelige over, idet det siges, at selvom der er sket en opgang på 8 %, på trods af det henstiller man ikke til større jagttryk

Kommentarer fra tolken

- I den grønlandske version nævnes lomvieområder, hvor man mener fuglefælde, hvor der sker æglægning og vækst

Lomviebestanden har hårdt brug for hjælp

Grønlands Naturinstitut lægger op til en totalfredning af lomvier eller en forkortelse af jagten til en måneds varighed. På trods af et væsentligt formindsket jagttryk og gode ynglebetingelser styrer flere af Grønlands lomviekolonier mod et sammenbrud. Det er der flere årsager til, men hovedårsagerne er sandsynligvis manglende overholdelse af gældende fredningsbestemmelser og ændringer i det nordatlantiske strømmønster.

Det står særlig kritisk til i Disko Bugt, det sydlige Upernavik, Sydgrønland samt Ittoqqortoormiit, hvor lomviebestandene er gået tilbage med 33-71 % på blot 6-13 år. Fire lomviekolonier er i samme periode helt forsvundet fra Upernavik-området, og Innaq-kolonien i Disko Bugt er den eneste tilbageværende koloni på strækningen mellem Maniitsoq og Upernavik. Innaq-kolonien er gået tilbage med 30-40 % siden 2006 og kan nu kun klare en årlig høst på ca. 10 fugle.

Lomviens nedtur

Den danske biolog Christian Vibe beskrev i 1938 nordgrønlandske fuglefjelde med flere millioner fugle og fortalte om en befolkning, der stort set ikke påvirkede fuglekolonierne. Siden er den mest markante fugl på fuglefjeldene, polarlomvien, blevet et af de hyppigste fangstobjekter i Grønland, og bestanden er mindst halveret. Det samlede antal af lomvier i Grønland var i 2011 faldet til ca. 450.000 individer (optalt over en seksårig periode – 2006-2011). Landets største og mest stabile kolonier findes dog stadig, hvor Vibe fandt dem: i det nordlige Upernavik og Qaanaaq.

I midten af 1990'erne blev der årligt rapporteret omkring 200.000 nedlagte polarlomvier i Grønland (hovedparten syd for Disko i vinterhalvåret); et tal, der måske kun reflekterer halvdelen af den reelle fangst. I årene mellem 2003 og 2008 – efter en forkortelse af jagtperioden – blev der årligt nedlagt 64.000-98.000 polarlomvier. Man lukkede for forårsfangsten i det meste af landet efter 2001, da denne fangst i høj grad går ud over de lokale ynglefugle og dermed er langt mindre bæredygtig end efterårs- og vinterfangsten, som i højere grad involverer ungfugle og fugle fra udenlandske ynglebestande.

Foto: GN

Fuglebekendtgørelsen skulle have sikret lomvierne fred

I mere end et årti har det i Sydvest- og Nordvestgrønland kun været tilladt af fange polarlomvier i efterårs- og vintermånederne. Kun i Ittoqqortoormiit og Qaanaaq er forårsjagt tilladt i ca. tre måneder. Desuden er det forbudt at skyde eller støje unødvendigt inden for én kilometers afstand fra lomviernes ynglekolonier.

Ifølge fuglebekendtgørelsen er lomvierne altså sikret fred til at parre sig, ruge og passe og opfostre unger. Også ynglebetingelserne ser ud til at være gode. Fuglene har umiddelbart let ved at finde føde, og redeun-

gerne vokser som de skal. Meget tyder imidlertid på, at lomvierne ikke får den fred, de har brug for. Der foregår nogle steder omfattende ulovlig jagt og ægsamling i kolonierne – dvs. nogle af de lokale ynglefugle bliver fjernet, og de tilbageværende bliver forstyrret i arbejdet med at få næste generation på vingerne. Begge dele er kritiske for den enkelte koloni.

Beviserne på lovovertrædelserne er ubestridelige og spænder fra førstehåndsobservationer til fotos af aktiviteterne fra automatiske kameraer, som egentlig var sat op for at studere bl.a. lomviernes ynglesucces. Det er altså uden for enhver tvivl, at kolonierne forstyrres, og at der fjernes ynglefugle. Forskerne anser disse forhold for de primære årsager til tilbagegangen i nogle yngleområder (ikke alle er undersøgt): Selv en beskeden jagt i forårsmånederne og yngleperioden især kan fastholde en koloni i en negativ udvikling.

Foto: Carsten Egevang

Ingen hjælp fra klimaudviklingen

Efterårs- og vinterfangsten i Sydvestgrønland omfatter en høj andel af ungfugle og bestande fra flere lande: Island, Norge (Svalbard), Rusland, Canada og Grønland. Grønlands Naturinstitut har hidtil vurderet, at denne fangst var bæredygtig, men helt nye norske undersøgelser sår nu tvivl om antagelsen.

Ynglebestanden på Svalbard er gået betydeligt tilbage gennem det seneste årti. Situationen har medvirket til, at polarlomvien blev rødlistet som sårbar i Norge i 2010. Tilbagegangen skyldes sandsynligvis klimatiske ændringer, der har udspring i den såkaldte "subpolare strømhvirvel" ("subpolar gyre") i den nordlige del af Atlanterhavet. Dette område driver cirkulationen af koldt vand i Nordatlanten, men har siden midten af 1990'erne været svækket. Det har medført stigende havtemperatur og ændringer i havets saltholdighed i området syd og vest for Island samt syd for Grønland.

De fysiske forandringer har medført et ændret og sandsynligvis utilstrækkeligt fødegrundlag i fuglenes overvintringsområde – som i dette tilfælde helt eller delvist omfatter Sydvestgrønland. Svalbards lomviekolonier er efter alt at dømme allerede stærkt påvirket af ændringerne. Det samme kan gælde de grønlandske kolonier, som yngler eller overvintrer i området.

Ændringer i isforholdene kan også true lomvien

Klimaændringer på en større skala kan på længere sigt også have en dybtgående indflydelse på polarlomvien. Isens tilstedeværelse og det marine økosystem, som knytter sig til iskanten og isens opbrud om foråret, forklarer sandsynligvis, hvorfor de største lomviekolonier findes i Nordvestgrønland og ikke længere sydpå. En mindre isudbredelse og en større uforudsigelighed i isens opbrud om foråret kan derfor udgøre en fremtidig trussel for lomviebestanden i Nordvestgrønland.

Vi kan bevare lomvien til de kommende generationer

Flere faktorer trækker i samme negative retning for Grønlands lomviekolonier. Klimaændringer kan man ikke umiddelbart gøre noget ved, men de menneskelige påvirkninger af bestandene kan ændres fra den ene dag til den anden, hvis man ønsker det. Da Grønlands Naturinstitut netop vurderer ulovlig fangst som

en yderst kritisk faktor for nogle af de grønlandske lomviekolonier, ér det muligt for Grønland at vende udviklingen ved egen hjælp.

En midlertidig totalfredning af lomvien vil sikre størst mulig gavnlig effekt på både grønlandske og udenlandske bestande og vil være i tråd med forsigtighedsprincippet. En anden mulighed, som dog vil have mindre effekt, er at begrænse jagten til en måned om efteråret i hele Grønland med undtagelse af Qaanaaq, som endnu ikke synes så hårdt ramt. Den tidlige efterårsfangst er mindre belastende for ynglebestanden, fordi der jages flere ungfugle; nogle af dem vil alligevel dø af naturlige årsager hen over vinteren.

... men det kommer til at tage tid

Uanset hvilken løsning Grønland vælger, vil det tage tid at vende udviklingen for de grønlandske lomviekolonier. Polarlomvien bliver først yngledygtig som femårig, og et ynglepar opfostrer højst én unge om året. Til gengæld lever lomvier i mange år og kan nå at få mange unger på vingerne, hvis de får lov til det. Der er altså håb om, at de kommende generationer også kan nyde både synet og smagen af lomvie, men nu og her kræver det en væsentlig tilbageholdenhed med udnyttelsen.